

”עם נבל ולא חכם” (משה רבנו, דברים ל"ב).

דמוקרטיה, במובנה הנוכחי שלה, נועדה בעצם להלהיב את מה שמכונה „האדם הקטן”, שעליו שרים המשוררים את שיריהם העוסקים באהבת האדם באשר הוא אדם, שעל גבו מוטבעים אירועי ההיסטוריה, ושהוא היעושה את המילחמות של הגדולים. כמציאות אין האדם הקטן מיסכן. אותו לא רופקים. הוא רופק את עצמו. שוב ושוב. הוא הראש הקטן. הוא קול המון כקול שדי.

אם אפשר לאפיין את האדם הקטן, ניתן לאמר שהוא טיפוס להחריר, שאיננו לומר מן הניסיון, שאין בו הרבה חמלה והשתתפות בצער הזולת, ושהוא אוהב ליפול אל תוך מלכודת הדמגוגיה והשוביניזם. ככל פעם הוא מלקק את פצעיו, משלם את המחיר בריבית דררית בית, אך ממשיך להאמין ללא סייג באלוהיו ובמנהיגיו. המנהיגים יכולים אמינם להשתנות ולהתחלף, אך הם קורצו מאותו החומר — אדם קטן ההופך למנהיג ערמומי המשכלל את מסכת השקרים.

דאדם הקטן הוא הבסיס לאספסוף הגדול. הוא הרוב ההולך וגדל. הוא

יגאל תומרקין:

הוא רואה דברים כשהם מתרחשים, ומבקש להתריע ולקבל את התשובה היסטורית. משוגע איש-הרוח, ותולה בו את כל צרותיו וכישלונותיו. גם הרת תלתה את יודעיה העתיד, את המרפאים, והיתה זו הכפירה שהצליחה לחדור מבעד לחומת האדם הקטן ולמרות הכל — להציע את האנושות להישגים.

כוחם של כוהני מצריים חנק את היקידמה והרס את המונותאיזם, הרס את תל-עמרנה. עירו המופלאה של אחנא-תון עמדה על שפת הסוד של הפיסיקה המודרנית עוד לפני התרבות המערבית, וכך עשתה גם תרבות המיורח, וסיין בראשה. הכוהנים, המנדרינים והאופיום הצליחו למנוע מסין את הפיסיקה המודרנית. גדולתה של תרבות-המערב ערב היא בכך שהצליחה לחדור מבעד לחומות-החושך של הנצרות, ואולי הייתה זו גם גדולתה של תנועת-ההשכלה, שהצליחה לפרוץ את חומות העירייה והגיטו.

במדינת-היהודית הבטיחנו הרצל להניח את הרת בבתי-הכנסיות ואת הצנא כסרקטינים. הוא ידע מה יסכן ויהרוס מדינה. רת וצנא. רת, כדגל, יכולה לשמש אתר מכובד של מסד

אדם הפעם לא הנבאנו!

רת, אנדרטה של עבר, כמו הפירמידה. דת המתעבת בחיי-היומיום היא אסון ומקור לשחיתות ולהרס. לא לחינם אמרו חכמים ליברליים: לא תעשה תורתך קרדום לחפור בו!

המחשבה הפרימיטיבית שאדם, העושה מופתים כמצנאי, יוכל בהכרח לעשות מופתים אחרים, כלכליים או פוליטיים, הוכחה מוזמן כמופרכת. אפילו באיטליה של ימי הרנסאנס, הוזמן קונרדוטיירה (מצנאי שכיר-חרב), שעשה מופתים בזמן המלחמה, למישהו שלום, שם הורעל בידי וקני-העיר וחכימיה, ולא-התקורה על מעשיו וישועותיו הוצב פסלו, דמותו הרכובה על סוס, בכיכר העיר ו/או בחצר-הכנסיה. לא, איש-צנא אינו יכול להיות פיתרון אורחי. איש-צנא כמדינאי הוא, בדרכי-לל, אסון, ואולי מגדיר זאת טוב יותר באויל ליד-ההארט שאמר: הנגד לים הגרמניים היו הטובים שבמיקצור עם, אבל היו צרי-אופקים. אלמלא היו צרי-אופקים, הם היו פילוסופים, והיו חרלים להיות חיילים.

במדינאי הנבון חייב להיות משהו מן הפילוסוף, הצופה אל העתיד והרואה את הנולד.

בתבונה המדינית של ישראל נפלה ביום השביעי של מלחמת ששת-הימים. הדימוי שנוצר בעולם של עם חלש מול ארביי חזק השפיע והוליד שולל גם את הנבונים שבמדינאים הישראליים, וכולם החלו להאמין בנס. הנה נתממשה זכותנו ההיסטורית בשישה ימים, הלכה למעשה, וארוני אלוהי צבאות חזר לימי בניין בית-שני.

הרמטכ"ל האמיתי של המלחמה היה הרב שלמה גורן, אשר תקע בשופר ככל אתר ואתר וקידשו — הכותל, מערת-המכפלה והרסיני בראש את הנאום הליברלי והמופלא בראש הר הצופים שכח גם הנואם, הלא הוא סגנו של הרב גורן — רבי-אלוף יצחק רבין.

עוד לא הומצא מרטיטשות, שעל פיו אפשר יהיה לבחור את הטוב שבעם. עוד לא הומצאה טבלה משכנעת, המונה את יתרונותיו וחסרונותיו של מנהיג.

על העולם הדמוקרטי, באוויליות, ירדה גם המכה המכונה „שיווק המוצר”. יותר ויותר תמצא מנהיג שנמכר כמו דיאודורנט, אמצעי-מניעה או מיצרר (המשך בעמוד 16)

★ **את ההתיישובות ביצע האדם נגד הצו האלוהי**

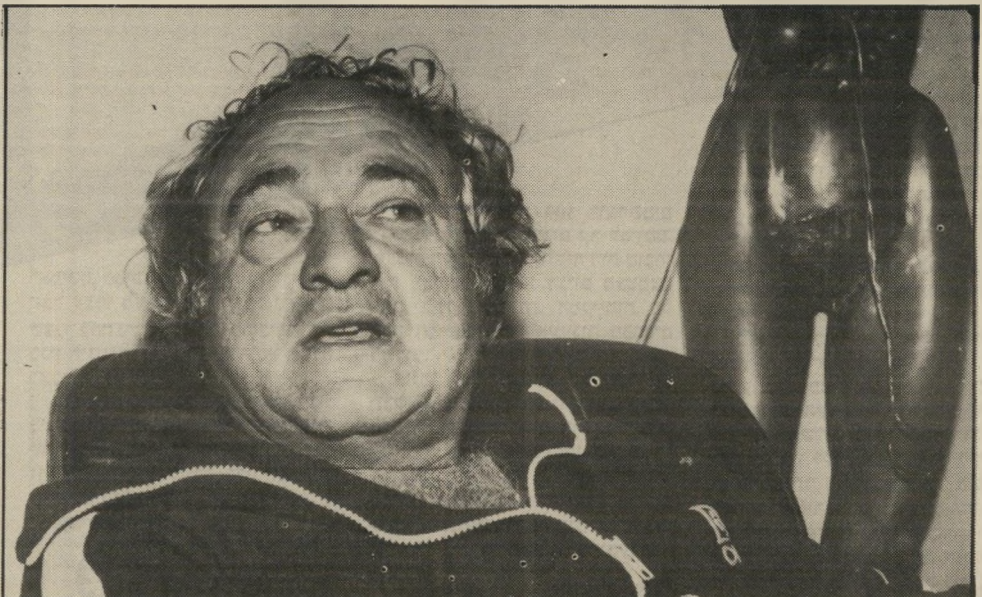
★ **במלחמה נפלו חיילים, לא נפלו מלאכי-שרת**

★ **דת המתערבת בחיי היומיום היא מקור להרס**

★ **האדם הקטן הוא טיפש להחריד ואיננו לומד**

★ **כישלוננו של המערך בכך שהפך ליכוד מזויף**

★ **מי שיורד על בידכיו לפני שחורי הדת לא ינקה**

איכות עומדות תמיד בכסיס השאלה, הספק והכפירה. כסלידה מן הבינוניות, מן הממוניות, מן הקיים. זהו הבז של החכם למכנה המשותף הנמוך ולריקודי אם יהיו מיליונים כמותו. את החריפות והאיכות אין המחשב יכול להכות, אבל החריפות והאיכות הן נחלת הפרט, הן השאלה, הן ההרפתקה, הן סודיהחיים, ההכרל שבין אדם לכהן, הן המזיונות בעקיפין ובמישרין את האדם הקטן, הן החיוניות כל-כך להמישריהחיים ונסי-הקידמה. החריפות וה

הופך אדם לאוטומט בקי, למאמר על מדע קיים, דבר שמחשב עושה טוב ממינו. כל עבודה שעניינה כמות או מין עושה המחשב טוב מן האדם הקטן, גם אם יהיו מיליונים כמותו. את החריפות והאיכות אין המחשב יכול להכות, אבל החריפות והאיכות הן נחלת הפרט, הן השאלה, הן ההרפתקה, הן סודיהחיים, ההכרל שבין אדם לכהן, הן המזיונות בעקיפין ובמישרין את האדם הקטן, הן החיוניות כל-כך להמישריהחיים ונסי-הקידמה. החריפות וה

שעוהחול הולך ומלא. הוא אינו זורם לעולם, אם אין הופכים אותו. ואין הוא ממשיך לזרום אם לא הופכים אותו שוב ושוב, ולא לצורך ההיפוך והריע-נון, ולא לצורך ספירת הזמן, אלא לצור רך השאלה. האדם הקטן אינו מחפש שאלות. הי אדם האמיץ מחפש שאלות ומחפש כיי צד ניתן לשנות דברים מן היסוד. רת, מסורת ועבר הם דברים מכובדים המצריכים בחינה מחודשת מדי שעה בשעה. שינון כתובים הוא עקר ומעקר. הוא

ההמון הסואן והרוב השקט. הוא איננו לומר ומעל לכל: איננו מסוגל להעריך את מה שנתנו לו מתיימעט מוחות גרוי לים — את הקידמה והמדע, שיישרו את גבו והרימוהו מארבע, את התרבות (ספרות ואמנות) ושאר ההנאות והמידע של שעות-הפנאי ואת הרפואה. האדם הקטן הוא הצרכן הגדול, הצור רך ללא אכחנה, ללא סקרנות, ללא ייחוד. הוא צורך סיסמות ורת, דם ולחם ושעשועים. מערכת-הגירויים שלו פשוטה וקלה לסיפוק. אצל ההמון הכימות היא איכות.

נכתבו כבר הרבה ספרים על איך להגיע לשלום, לצדק ופחות או יותר לרווחה ולשיווינות.

מעל לכל מעניין מנגנון-האטימות המפותח של האדם הקטן, המצמיה מתוכו את מנהיגיו הקטנים-גדולים הן חוזרים על השגיאות, על התפילות ועל הפיומונים.

זהו עולם נקלה של טיפשים וערמומיים, שמומחיתם היא ההישרדות. יש להם מנגנון-אזהרה קוסמי, המפעיל (עד היום בהצלחה) את האור האדום לפני הקטטורפה הגדולה והסופית.

כך עוברת ההיסטוריה ממגיפה למילחמה, מכצורת לשיטפון ומקטטורפה רופה אקולוגית לקטטורפה דמוגרפית. אנו ניצלים ויוצאים בעור שינינו. גם אחרי פצצת-האטום, השואה והטיול האנושי הראשון על הירח ממי שדי האדם הקטן ביצירת קטטורפות ואומר: בעזרת השם.

כבר הוכח בכל מקום ואתר שבמקום שבו נזקק האדם לעזרה ומעש קם האי, דם, ולא אלוהיו. גם במלחמה האחרונה נפלו חיילים, ולא עמדו שם מלאכיי שרת.

אנשים קטנים, עשרות אלפים ואולי מאות אלפים, נקברו מתחת לפירמידות בבנייתן. כאלה היו גם בני-ההויגורטים (המיגרלים) הגבוהים של כבל, שנכנו למרות הצו האלוהי. ואם נחרבו — היה זה זעם הגהרות הגדולים, הפרת והחיי דקל, שסחפו עימם גם חפים-מפשע רבים, ולא זעם האל.

את יבושיהביצות כשחר הי ציונות ואת ההתיישובות כולה כיי צע להט האדם, והרחף לחיים חשים ואחרים, נגר הצו האלוהי. אלה שהאמינו בימות-המשיח ובגאולה האלוהית המשיכו לבוא כרדי למות בארץ-הקודש ולהיקבר כררי-היותים.